

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Ondersteuning te verlenen voor het initiatief GROHW om te komen tot realisatie van groene waterstof, O2 en warmte en daartoe een supportletter te ondersteunen

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 27-02-2024

Notanummer : 2024-184

Datum : 27-02-2024

Programma : 04b - Energietransitie

Portefeuillehouder : Wethouder Van Essen,

Bijlage(n) : Verklaring Deelname aan Klankbordgroep GROHW fase 3 door Gemeente Deventer.docx

Parafering

22-02-2024: Teammanager Beleid

Agendering

* 22-02-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

27-02-2024

B & W d.d.: 27-02-2024

Besluit

1. Ondersteuning te verlenen voor het initiatief van GROHW om te komen tot realisatie van een groen waterstofnetwerk in Deventer en daartoe een supportletter te ondertekenen

De nota en het besluit openbaar te maken nadat de supportletter is getekend

Inleiding

Deventer beschikt over een groot aaneengesloten gebied met bedrijven in de directe nabijheid van de binnenstad, de woonomgeving, de snelweg en het water. Bedrijven draaien op termijn op duurzame elektriciteit uit zon en wind of energie uit aardwarmte, groene waterstof en biogas. Een stabiele energie-infrastructuur met voldoende capaciteit is een randvoorwaarde voor de financiële gezondheid en verduurzaming van bedrijven. Dat geldt ook voor economische groei door het aantrekken van nieuwe bedrijven. Zowel op korte als lange termijn bestaat de grootste uitdaging uit het oplossen van de netcongestie.

Groene waterstof, waterstof geproduceerd door het elektrolyseren van water met behulp van hernieuwbare energiebronnen zoals wind- of zonne-energie, wordt beschouwd als een cruciale schakel in het creëren van een robuust, duurzaam en lokaal energiesysteem en het verduurzamen van transport en industrie. De gemeente heeft onderzoek door bureau RHDHV laten uitvoeren naar de potenties van groene waterstof in Deventer en de conclusies overgenomen in haar Energievisie. De belangrijkste conclusies:

- Waterstof kan bedrijven helpen verduurzamen. In het bijzonder bedrijven die hoge temperatuurprocessen inzetten. Ook liggen er kansen voor de inzet van

waterstof als volledig elektrificeren niet mogelijk is vanwege netcongestie of als aanvulling op elektrificatie. Ook op bedrijventerreinen kan het waterstofaanbod een belangrijke vestigingsvoorwaarde zijn voor huidige en mogelijk nieuwe bedrijven.

- Ook voor mobiliteit zijn er kansen voor groene waterstof. Voor mobiliteit ligt potentie in het lange-afstandsverkeer en zwaar transport op de weg, waar elektrische oplossingen niet toepasbaar zijn, mogelijk ook in hybride vorm (waterstof-elektrisch). Voor de binnenvaart is nog onvoldoende duidelijk hoe de verduurzaming loopt. De verwachting is dat andere duurzame alternatieve geschikter zijn (bijv. elektrificatie), voor lange afstanden zou waterstof wel een rol kunnen krijgen.

Eén van de belangrijkste initiatieven in Deventer m.b.t. waterstof is GROWH fase 3 (GReen Oxygen Hydrogen en WasteHeat) met als doel om met ingang van 29 februari 2029 een 100 MW netwerk voor groene waterstof te ontwikkelen. Dat waterstofnet zal in eerste instantie in dit project gevoed worden middels een tubetrailerstation voor invoer van groene waterstof bij Nefit Bosch. Na dit project is in 2026 lokale groene waterstofproductie en invoeding in dit nieuw aan te leggen waterstofnet voorzien middels 1 of meerdere elektrolyzers. In die fase zal ook waar mogelijk inzet van lokaal geproduceerde restwarmte en zuurstof conform de GROHW blauwdruk worden toegepast. In een nog latere fase is de ambitie om dit net aan te sluiten op de (inter)nationale waterstofleiding van HyNetworkServices (Gasunie).

In dit project gaan op termijn grote bedrijven en MKB bedrijven op de verschillende industrieterreinen in Deventer van groene waterstof worden voorzien. In dit project wordt gestart met levering aan 3 bedrijven, waarvan 1 MKB bedrijf. De geleerde lessen uit GROHW fase 2, een pilot voor groene waterstofproductie bij De Gasfabriek Deventer, dat met hulp van een REACT EU subsidie tot stand is gekomen, zijn meegenomen in de projectopzet van GROHW fase 3.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Voor de Gemeente Deventer is de ontwikkeling van waterstof een essentieel onderdeel bij het creëren van een lokaal, robuust en duurzaam energiesysteem. De urgentie hiervoor wordt nog groter door de toenemende ernstige gevolgen van netcongestie voor het bedrijfsleven. Kortom, waterstof speelt een cruciale rol in het streven naar een duurzame en robuuste energievoorziening in Deventer.

Kader

- Deventer Energievisie. Onze energievoorziening in beweging: duurzaam, rechtvaardig, robuust en in 2025 klimaatneutraal, versie 12 december 2023
- Uitvoeringsprogramma Deventer Energievisie. versie 12 december 2023
- Supportletter waterstof, notanummer 2021-000764, 30-03-2021

Betrokken partijen en participatie

De partners in dit project zijn Firan (pervoerder en ontwikkelaar waterstof netwerk), Essent (Ontwikkelaar tubetrailerstation & levering Groene waterstof), Nefit Bosch (afnemer van waterstof), Nefit Industrial (MKB en afnemer waterstof), Rotovia (afnemer waterstof) en Brandeniers (Start up /MKB, en algehele projectcommunicatie). Witteveen+Bos is als oorspronkelijk initiatiefnemer de intermediair en ondersteund het consortium waar mogelijk.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor deelname aan het project realisatie Groene waterstof, O₂ en warmte in Deventer:

- Een stabiele energie-infrastructuur met voldoende capaciteit is een randvoorwaarde voor de financiële gezondheid en verduurzaming van bedrijven en is een belangrijke vestigingsfactor voor nieuwe bedrijven. Waterstof kan hierin een belangrijke rol vervullen
- Lokale waterstof opwek - en gebruik levert een belangrijke rol in het beperken van de gevolgen van netcongestie
- Vergroting van de rol van Deventer in de ontwikkeling van waterstof en daarmee het leveren van een bijdragen aan andere initiatieven in Deventer en de regio
- Hiermee kan een voortrekkersrol in de regio op het gebied van groene waterstof gerealiseerd worden

Een argument tegen is de afhankelijk van de hoeveelheid groene stroom die we lokaal beschikbaar hebben in Deventer om lokaal waterstof op te wekken.

Financiële consequenties en dekking

Er zijn geen financiële verplichtingen verbonden aan dit initiatief. De personele inzet past binnen het programma energietransitie.

Openbaarmaking en communicatie

Na akkoord kan het besluit en supportletter openbaar worden.

Aanpak en uitvoering

Zie bijgaande supportletter.

Verklaring Deelname aan Klankbordgroep GROHW fase 3 – Maart 2024

Initiatief voor ontwikkeling en opschaling Groene Waterstof, O2 en Warmte in Oost Nederland

EFRO Oost subsidieregeling

Prioriteit: Een Groener Oost Nederland

Actielijn 2: Marktgerichte innovatie door middel van (gedeelde) test- en demonstratiefaciliteiten

Inleiding

In het kader van de EFRO subsidieregeling is door een consortium onder leiding van Firan (pervoering) een projectvoorstel voor GROHW (Green Oxygen Hydrogen en Wasteheat) fase 3 tot stand gekomen dat als doel heeft om met ingang van 29 februari 2029 een 100 MW netwerk voor groene waterstof te ontwikkelen. Dat waterstofnet zal in eerste instantie in dit project gevoed worden middels een tubetrailerstation voor invoer van groene waterstof bij Nefit Bosch. Na dit project is in 2026 lokale groene waterstofproductie en invoeding in dit nieuw aan te leggen waterstofnet voorzien middels 1 of meerdere elektrolyzers. In die fase zal ook waar mogelijk inzet van lokaal geproduceerde restwarmte en zuurstof conform de GROHW blauwdruk worden toegepast. In een nog latere fase is de ambitie om dit net aan te sluiten op de (inter)nationale waterstofleiding van HyNetworkServices (Gasunie).

In dit project gaan op termijn grote bedrijven en MKB bedrijven op de verschillende industrieterreinen in Deventer van groene waterstof worden voorzien. In dit project wordt gestart met levering aan 3 bedrijven, waarvan 1 MKB bedrijf. De partners in dit project zijn Firan (pervoerder en ontwikkelaar waterstof netwerk), Essent (Ontwikkelaar tubetrailerstation & levering Groene waterstof), Nefit Bosch (afnemer van waterstof), Nefit Industrial (MKB en afnemer waterstof), Rotovia (afnemer waterstof) en Brandeniers (Start up /MKB, en algehele projectcommunicatie). Witteveen+Bos is als oorspronkelijk initiatiefnemer de intermediair en ondersteund het consortium waar mogelijk.

De geleerde lessen uit GROHW fase 2, een pilot voor groene waterstofproductie bij De Gasfabriek Deventer, dat met hulp van een REACT EU subsidie tot stand is gekomen, zijn meegenomen in de projectopzet van GROHW fase 3.

Projectdoelstelling

Het project beoogt om MKB en grote bedrijven in Deventer van groene waterstof te voorzien. Daarmee draagt het project bij aan het vergroenen van de energievoorziening van de industrie in Oost Nederland in het algemeen en in Deventer in het bijzonder. Daardoor draagt het bij aan reductie van broeikasgasuitstoot door de industrie. Tevens draagt het project hiermee ook bij aan het verlichten van de omvang van verzwaren van het elektriciteitsnet, omdat een substantieel deel van de toekomstige industriële energiebehoefte in Deventer via moleculen gaat en niet via elektronen.

Klankbordgroep

Naast een consortium van 6 directe betrokken partijen, is voorzien in een Klankbordgroep met de volgende doelstellingen:

- Zorgen voor brede (en diepe) vertegenwoordiging en betrokkenheid van MKB en grote bedrijven in Deventer en organisaties vanuit de hele H2 keten voor zowel industrie, mobiliteit als gebouwde omgeving;
- Borgen van relaties met andere vergelijkbare initiatieven en relevante ontwikkelingen buiten de directe projectscope;
- Waar nodig en in het vermogen van de klankbordgroep haar invloed in Den Haag aan te wenden om juridische belemmeringen op áfzienbare termijn op te heffen

Kenmerken van de adviesgroep zijn:

- Klankbord voor externe ontwikkelingen in relatie tot projectdoelstellingen
- Klankbord voor relatie projectdoelstellingen en projectactiviteiten
- Klankbord voor evaluatie resultaten en werkwijze in het project
- Uitwisseling en relatie bewaken met gerelateerde initiatieven (bv andere geografische regio, scope in ander deel van de keten etc.)
- Relevante kritische geluiden en aspecten op tafel krijgen
- Frequentie circa 3 maal gepland (groepsgewijs)
- Benaderbare contacten op momenten dat raadpleging wenselijk of noodzakelijk is

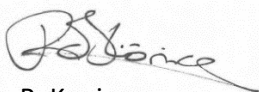
Verklaring

Voor de Gemeente Deventer is de ontwikkeling van waterstof een **essentieel onderdeel** bij het creëren van een **lokaal, robuust en duurzaam energiesysteem**. De urgentie hiervoor wordt nog groter door de **toenemende ernstige gevolgen van netcongestie voor het bedrijfsleven**. Kortom, waterstof speelt een cruciale rol in het streven naar een duurzame en robuuste energievoorziening in Deventer.

Door ondertekening van deze verklaring geeft de Gemeente Deventer aan dit initiatief te willen ondersteunen met deelname in de klankbordgroep GROHW fase 3 gedurende de looptijd van het project (2024-2026).

Daarnaast zal de Gemeente Deventer zich inzetten voor een afhandeling van de benodigde vergunningaanvragen binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen. Hierbij kunnen we uiteraard niet vooruitlopen op de daadwerkelijke vergunningverlening.

Ondertekening

R. König

Burgemeester van Deventer

Deventer, 27 februari 2024